

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het
Pendelfonds**
- **Definitieve goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

1) Kader

Het Pendelfonds werd opgericht via het decreet van 30 juni 2006 houdende bepalingen tot begeleiding en aanpassing van de begroting van 2006 (hoofdstuk XII). In uitvoering hiervan werden het Besluit van de Vlaamse Regering op 24 november 2006¹ en een Ministerieel Besluit op 21 februari 2007 goedgekeurd.

Het doel van het Pendelfonds bestaat erin subsidies te verlenen voor projecten die tot doel hebben het woon-werkverkeer te verduurzamen en die kaderen in:

- a) de realisatie van nieuw vervoersaanbod, dat niet binnen het domein van het geregeld vervoer valt;
- b) de realisatie van nieuwe infrastructuur in functie van het woon-werkverkeer op een bedrijventerrein;
- c) de realisatie van specifieke bedrijfsorganisatorische acties en maatregelen.

In 2007 werd een eerste oproep gelanceerd en in 2013 werd de 8ste oproep gelanceerd. Tijdens deze periode werden subsidies verleend aan 114 bedrijven of instellingen voor een totaal vastgelegd bedrag van ongeveer 25 mio euro. Vorig jaar werd de 9de oproep gelanceerd.

De modale verschuiving van autosolisme naar een duurzaam vervoermiddel kan, wat de afgeronde dossiers betreft, geschat worden op 8 %.

In zijn beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken 2015-2016 gaf de minister van Mobiliteit en Openbare Werken aan het pendelfonds te willen hervormen in functie van een betere ontsluiting van bedrijventerreinen en in relatie tot de uitwerking van basisbereikbaarheid waarbij expliciet wordt ingezet op bereikbaarheid van bestemmingen inzake woon-werkverkeer (inclusief havenbedrijven).

Tijdens de voorbije implementatieperiode werden in de bestaande regelgeving een aantal manco's vastgesteld. Deze kunnen als volgt omschreven worden:

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 betreffende het Pendelfonds.

- 1) Een onvoldoende duidelijke taakafbakening, zowel inhoudelijk als procedureel, bij de behandeling van de ingediende projecten tussen de 3 belangrijkste betrokken instanties m.n. de Provinciale Mobiliteitspunten, de Begeleidingscommissie en de administratie (departement Mobiliteit en Openbare Werken). Een duidelijker bepaling en afbakening van de verschillende taken en processen moet de onderlinge transparantie en vlotte samenwerking bevorderen en de kwaliteit van de projectvoorstellen verhogen.
- 2) Een onvoldoende duidelijke bepaling van de subsidieerbare maatregelen. Door het duidelijker bepalen van wat subsidieerbaar is moet de transparantie t.o.v. de projectindieners verhogen en daardoor ook de rechtszekerheid.
- 3) Een onvoldoende focus inzake projecten waardoor de middelen onvoldoende efficiënt worden benut in relatie tot het realiseren van een duurzame modale verschuiving
- 4) Verdere aanpassingen aan een aantal ontwikkelingen en vastgestelde problemen sinds de datum van het vorige besluit van de Vlaamse Regering. Voorbeelden hiervan zijn:
 - a. De opname van een aantal bepalingen als gevolg van de opmaak van een website van het Pendelfonds waarop alle administratieve processen van de dossiers gebundeld worden;
 - b. De opname van een aantal bepalingen om de problematiek van niet of laattijdig opstartende projecten op te vangen

Voorliggend ontwerp van besluit heeft tot doel tegemoet te komen aan de bovenvermelde probleemvelden.

Teneinde voldoende duidelijkheid en leesbaarheid te garanderen werd ervoor geopteerd om een volledig nieuw besluit van de Vlaamse Regering op te maken. Het nieuwe besluit zal als basis dienen voor de toekomstige projectoproepen.

2) Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1 behoeft geen verdere commentaar.

De artikels 2 en 3 van het voorliggend ontwerp van besluit komen grotendeels overeen met de huidige artikels 1, 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006. Er wordt nu uitdrukkelijk aangegeven dat de projecten een modale verschuiving moeten beogen. In het vroegere uitvoeringsbesluit werd alleen verwezen naar '*projecten rond woon-werkverkeer*' hetgeen in de praktijk tot onduidelijke interpretaties heeft geleid.

De advisering van de projecten gebeurt door een begeleidingscommissie. De bepalingen die hierop van toepassing zijn, worden beschreven onder hoofdstuk 3, artikels 4 tot en met 9. De essentie van deze bepalingen komen overeen met de bepalingen 5 en 6 van het vroegere besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006. Inzake de werking van de Begeleidingscommissie werden er een aantal bijkomende bepalingen (artikels 6 tot en met 9) toegevoegd die voorheen opgenomen waren in een ministerieel besluit en in het huishoudelijk reglement.

Het nieuwe artikel 10 (hoofdstuk 4) bepaalt zeer concreet welke maatregelen voor subsidie in aanmerking komen. Dit artikel is volledig nieuw. Hierboven (2de lid) werd gesteld dat in het vroegere uitvoeringsbesluit slechts verwezen werd naar '*projecten rond woon-werkverkeer*'. Deze omschrijving werd weliswaar enigszins geconcretiseerd door de decretale bepalingen (zie artikel 54, §1, van het decreet van 30 juni 2006) maar niettemin bleek tijdens de implementatie van het Pendelfonds dat er maatregelen werden voorgesteld waarvan niet helemaal duidelijk was of zij

al dan niet konden gesubsidieerd worden.

Bovendien bood het de mogelijkheid aan de projectindieners gelijk welke maatregel voor te stellen waarvan hij/zij veronderstelde dat ze in aanmerking kwam. Dit maakte de inhoudelijke afhandeling van de dossiers complex.

Artikel 10 van het voorliggend ontwerp van besluit bepaalt dat de minister per projectoproep de maatregelen aanduidt die subsidieerbaar zijn binnen het Pendelfonds. Het kan daarbij onder meer gaan om infrastructurele ingrepen die functionele fietsverplaatsingen of carpooling faciliteren (zoals de aanleg van fietsenstallingen, de realisatie van oplaadpunten voor elektrische fietsen, de realisatie van fietsdoorsteken, de creatie van carpoolplaatsen, het voorzien van douches en kleedruimtes,...), de aankoop en leasing van bedrijfsfietsen, het gebruik van auto- of fietsdeelsystemen en het gebruik van het openbaar vervoer, kosten voor fietsonderhoud en fietsvergoedingen, communicatie- en sensibiliseringsinitiatieven, de aankoop van (veiligheids)uitrusting voor fietsers en de loonkost voor de coördinatie van het Pendelfondsproject.

De uitbetaalde subsidie wordt per project in de hoogte beperkt tot een maximum van 200.000 euro binnen een maximale termijn van 4 jaar. Elk projectvoorstel dat in aanmerking wil komen voor een betoelaging uit het Pendelfonds heeft op het moment van de indiening betrekking op een tewerkstelling, al dan niet bedrijfsoverschrijdend, van minstens 10 werknemers.

De artikels 11 tot en met 16 van het voorliggend ontwerp van besluit komen overeen met het huidige artikel 7 van het besluit van 24 november 2006 en beschrijven de indieningsprocedure. Hier zijn 2 belangrijke verschilpunten:

1. De indieningsprocedure wordt beschreven rekening houdend met de ondertussen ontwikkelde administratieve website van het Pendelfonds (waaronder bv. het aanvragen van een dossiernummer).
2. De potentieelbepaling, d.w.z. de bepaling/schatting van het aantal werknemers die mogelijks zouden overstappen van de auto als bestuurder naar een duurzame vervoerswijze, zal nu, in tegenstelling tot vroeger, door het Provinciaal Mobiliteitspunt worden bepaald en niet door de projectindieners zelf. Ondanks gegeven instructies blijkt uit de huidige praktijk dat de projectindieners niet steeds op een correcte en eenzelfde wijze het potentieel inschatten. Gelet op het belang van dit deelproces wordt voorgesteld dat dit op een uniforme en inhoudelijk verantwoorde wijze door het Provinciaal Mobiliteitspunt zou gebeuren.

Bijkomend werden een aantal bepalingen die in het huidige Besluit van de Vlaamse Regering opgenomen zijn (punt 4° van artikel 7) opgenomen in een officieel indieningsformulier.

De artikels 17, 18 en 19 van voorliggend ontwerp van besluit komen overeen met het artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 en beschrijven de beoordelingsprocedure. Hier zijn 4 belangrijke verschilpunten:

1. In tegenstelling tot vroeger wordt nu uitdrukkelijk bepaald dat de Provinciale Mobiliteitspunten aan de Begeleidingscommissie een inhoudelijk advies geven. Gelet op de grotere nabijheid en terreinkennis van de Provinciale Mobiliteitspunten is een inhoudelijk advies zeker waardevol.
2. Er wordt ook geopteerd om de ontvankelijkheidsverklaring van een dossier enerzijds en de adviesverlening van dossiers die ontvankelijk verklaard werden anderzijds samen te houden bij één orgaan met name de Begeleidingscommissie. Op dit ogenblik wordt de ontvankelijkheid van een dossier bepaald door het departement. Vermits het departement eveneens lid is van de Begeleidingscommissie wordt zij hoe dan ook nog betrokken bij de ontvankelijkheidsverklaring.
3. Bij de ontvankelijkheidsverklaring is de problematiek van het interne overleg op bedrijfsniveau van belang. De huidige omschrijving hieromtrent (zie artikel 7, 4°, k) van

het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006) voldoet niet. Nu wordt uitdrukkelijk aangegeven dat er zowel overleg als een akkoord tussen werkgever en werknemer moet zijn betreffende het dossier.

4. Het artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 bepaalt dat indien de totale subsidiëringssom van de gunstig geadviseerde dossiers groter is dan het beschikbaar budget, de Begeleidingscommissie een rangschikking opstelt op basis van een aantal prioriteitscriteria. Door hierbij zowel de aanvaarde projectkosten per werknemer die in het potentieel werd opgenomen in het kader van de modale verschuiving als de verwachte relatieve modale verschuiving in rekening te brengen, wordt een meer objectieve benadering vooropgesteld. 20% van de weging wordt afhankelijk gemaakt van de kwaliteit van het ingediende projectvoorstel. Hierbij wordt de inhoudelijke en financiële onderbouwing, de gedragenheid van het project alsook de mate waarin de voorgestelde maatregelen een innovatief karakter hebben in rekening genomen.

De artikels 20 tot en met 26 van het voorliggend ontwerp van besluit komen overeen met de artikels 9 en 10 van het besluit van 24 november 2006 en beschrijven de voortgangprocedure. Volgende belangrijke wijzigingen werden doorgevoerd:

1. De huidige betalingsschijven werden vastgesteld op 40%, 40% en 20%: 40% bij de start van het project, 40% na 1 jaar werking en 20% op het einde van het project. Uit de praktijk blijkt dat in verschillende gevallen ofwel de volle 100% niet moet uitbetaald worden of dat subsidies teruggevorderd moeten worden. Teneinde inz. deze laatst vermelde administratieve taak te verminderen, wordt voorgesteld om de schijven als volgt te bepalen: 30%, 30% en 40%: 30% bij de start van het project, 30% na 1 jaar werking en 40% op het einde van het project.
2. De huidige bepalingen onder punt 1° van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 inzake de vervroegde uitbetaling van de tweede schijf wordt geschrapt. Deze mogelijkheid maakt de behandeling van een dossier complex maar is vooral zonder voorwerp: reeds na 1 jaar kan volgens de huidige regelgeving immers reeds 80% van het totale subsidiebedrag betaald zijn, in de nieuw voorgestelde regelgeving reeds 60%. Tot op heden heeft trouwens nog nooit een projectindieners gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.
3. Volgens de huidige regelgeving wordt de bevoegde minister betrokken vanaf de start van het project tot en met de eindfase. De nieuwe regelgeving beperkt de betrokkenheid van de bevoegde minister tot de goedkeuring van het project. Het is aan het departement om een gedegen inhoudelijke en administratieve opvolging van de dossiers te doen. Deze praktijk is standaard voor subsidiedossiers.
4. Ten slotte werden nog enkele aanpassingen doorgevoerd op basis van de ervaringen die werden opgedaan bij de opvolging van de dossiers. Zo wordt er een bepaling opgenomen om een striktere timing inzake de opvolgingsprocedure te voorzien (cf. artikel 25). Er werd eveneens een bepaling opgenomen inzake inhoudelijke aanpassingen die tijdens de projectperiode door de indieners eventueel zouden worden aangevraagd (cf. artikel 26).

Bijkomend werden een aantal bepalingen die in het huidige Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 opgenomen zijn (punten 2° en 3° van artikel 10) opgenomen in een officieel opvolgingsformulier.

2. Bespreking van het advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State werd aangevraagd op 20 juli 2016. Op 6 september 2016 werd evenwel door de Raad van State medegedeeld dat er binnen de voorziene termijn geen advies zal gegeven worden en dat het aanvraagdossier van de rol wordt afgevoerd (zie bijlage).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Er is geen globale financiële weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Wel wijzigen de uitbetalingscijfers en wordt de vervroegde uitbetaling geschrapt.

Op 28 juni 2016 verleende de Inspectie van Financiën een gunstig advies. Het ontwerp van Besluit van de Regering werd aangepast aan de geformuleerde punctuele opmerkingen. In navolging van het advies van IF om de uitbetaalde subsidie zowel minimaal als maximaal te begrenzen werd een maximaal subsidieplafond van 200.000 euro ingeschreven alsook de voorwaarde dat (samenwerkingsverbanden van) bedrijven / instellingen een subsidie kunnen verkrijgen voor zover ze minstens 10 werknemers te werk stellen op het moment van de aanvraag.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 6 juli 2016.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/218 van 7 juni 2016.

2 Er werd een RIA opgesteld: het doel van onderhavig ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bestaat er in meer transparantie, rechtszekerheid en administratieve vereenvoudiging voor alle betrokken partijen te realiseren.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering verleent haar definitieve goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het Pendelfonds.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het Pendelfonds
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord
- de RIA
- het antwoord van de Raad van State